

De sju frågorna vi ställde

Frågorna ordagrant, som de gick till samtliga 290 kommuner den 26 maj 2026 — och varför varje fråga ställdes. Granskningens slutsats kom ur svaren. Frågorna kom först.

DET KORTA SVARET

Vi frågade inte om barnen rör sig. Det kan ingen kommun svara på, och det vore inte rättvist att fråga. **Vi frågade om någon har bestämt något, satt ett värde på det, och sett efter att det sker.**

Sju frågor som bildar en kedja. Var kedjan brister är hela fyndet.

Varför vi frågade

Läroplanen för förskolan säger att "lek och rörelse ska ha en central plats i utbildningen".

Världshälsoorganisationen rekommenderar minst 180 minuters daglig fysisk aktivitet för barn 1 till 4 år. Men ingen har bestämt vad läroplanens skrivning betyder i praktiken, hur ofta rörelsen ska ske, eller vem som ser efter att den gör det.

Då går det inte att fråga en kommun om den gör tillräckligt — det finns inget mått att svara mot. Det som går att fråga är vad huvudmannen själv har beslutat, och hur huvudmannen vet att beslutet följs.

Det är de sju frågorna.

Vad vi skrev i maj, innan ett enda svar kommit in

Det här är inte en slutsats vi formulerade efteråt och sedan letade belägg för. Skrivelsen den 26 maj 2026 säger rakt ut vad vi förväntade oss att hitta, och varför frågorna ser ut som de gör. Båda meningarna nedan står ordagrant i den handling samtliga 290 kommuner fick.

"Mönstret i tidigare kontakter med flera kommuner är att frågan ofta beskrivs som prioriterad men sällan kan redovisas konkret i form av mätbar genomförandegrad."

DNA TOMORROW Sverige, skrivelse till Sveriges kommuner, 26 maj 2026, under rubriken Bakgrund och syfte.

Det var alltså hypotesen: frågan beskrivs som prioriterad men kan sällan redovisas. Granskningen prövade den mot 251 kommuners eget material, och den höll. **Att den höll är inte samma sak som att vi visste det i maj.** Hade svaren visat något annat hade det stått här i stället.

"Vi är medvetna om att frågorna är konkreta och kräver underlag för att besvaras. Det är också poängen: om kommunen bedömer att den arbetar tillräckligt med området bör underlaget för den bedömningen kunna redovisas."

Samma skrivelse, samma dag.

Den andra meningen är den viktigaste i hela skrivelsen, och den är också svaret på den vanligaste invändningen mot granskningen. **Frågorna är svåra att besvara därför att de begär underlag.** En kommun som anser att den arbetar tillräckligt bör kunna visa vad den bedömningen bygger på. Kan den inte det är det ett svar i sig — inte på om barnen rör sig, utan på om någon vet.

Frågorna, en i taget

Ordagrant som de stod i skrivelsen. Varje kommun ombads svara inom 21 dagar, och svaret skulle innehålla underlag: styrdokument, riktlinjer, mätetal eller motsvarande.

FRÅGA 1

Vilka riktlinjer, rutiner eller styrdokument har kommunen som beskriver hur daglig motorik och rörelse ska säkerställas i förskolan i enlighet med Lpfö 18?

Den mest grundläggande frågan: finns det något över den enskilda förskolan? Ett svar som bara hänvisar till läroplanen besvarar den inte, eftersom läroplanen är det som gör frågan nödvändig.

FRÅGA 2

Vilka konkreta mål har kommunen satt upp för barns dagliga rörelse i förskolan — och hur mäts dessa mål?

Ett mål utan värde går inte att följa upp. Den här frågan skiljer en avsikt från en plan, och den frågar efter båda leden: målet, och hur det mäts.

FRÅGA 3

Hur följer kommunen upp att riktlinjer och mål faktiskt genomförs på respektive förskola — och hur ofta sker uppföljningen?

Ett dokument ingen ser efter är ett dokument. Frågan är om någon faktiskt tittar, och hur ofta — inte om det står skrivet att någon borde.

FRÅGA 4

Vilken redovisning eller kvalitetsuppföljning finns för förskolornas arbete med motorik och rörelse — och var publiceras den?

Om redovisningen bara finns internt kan en förälder inte läsa den. Därför frågar vi också var den publiceras.

FRÅGA 5

Vilken fortbildning erbjuder kommunen sina pedagoger inom motorik, rörelse och barns fysiska utveckling — och i vilken omfattning?

Läroplanens krav ska genomföras av pedagoger. Frågan är vilka förutsättningar huvudmannen har gett dem, och i vilken omfattning.

FRÅGA 6

Har kommunen genomfört någon utredning, kartläggning eller analys av nuvarande genomförandegrad för daglig rörelse i förskolan under de senaste tre åren? Om ja, ber vi att få ta del av den.

Den avgörande frågan. Har någon över huvud taget undersökt om det sker? Utan en sådan undersökning är varje bedömning av läget en uppfattning.

FRÅGA 7

Vilka åtgärder planerar kommunen att vidta för att stärka barns dagliga rörelse i förskolan under kommande tolv månader?

Den enda framåtriktade frågan. Den ger kommunen möjlighet att svara att den vet att något saknas och har beslutat något om det.

Handlingarna vi begärde den 9 juni

Skrivelsen var en förfrågan. Den 9 juni 2026 begärdes handlingarna i ärendet ut med stöd av tryckfrihetsförordningen, i sju kategorier. Det är mot de kategorierna kommunernas svar är styckade, och det är där siffrorna nedan hör hemma.

Siffran är hur många av de 246 kommuner vars svar är styckade fråga för fråga som **inte redovisar något** under kategorin. Vad den formuleringen rymmer står i nästa avsnitt.

162 av 246 Riktlinjer och styrdokument

Riktlinjer, rutiner eller styrdokument som beskriver hur daglig rörelse och motorik i förskolan ska säkerställas.

187 av 246 Mål och mätetal

Dokument som anger mål och eventuella mätetal för barns dagliga rörelse i förskolan.

127 av 246 Systematisk kvalitetsredovisning

Den senaste systematiska kvalitetsredovisningen för förskolan, i den del som rör rörelse, motorik och hälsa.

200 av 246 Uppföljningsdata mellan förskolor

Sammanställd uppföljnings- eller genomförandedata om daglig rörelse mellan kommunens förskolor.

152 av 246 Fortbildning för förskolepedagoger

Dokumentation om fortbildning för förskolepersonal inom motorik och rörelse.

224 av 246 Interna utredningar och kartläggningar

Interna utredningar eller kartläggningar av barns dagliga rörelse i förskolan de senaste tre åren.

157 av 246 Beslut om planerade åtgärder

Beslut eller planeringsunderlag om planerade åtgärder för barns dagliga rörelse under kommande läsår.

TVÅ LISTOR, INTE EN

De sju frågorna den 26 maj och de sju handlingskategorierna den 9 juni är inte samma lista, och de ligger inte i samma ordning. **Fråga 3 om uppföljning svarar mot kategori 4, och fråga 4 om redovisning mot kategori 3.**

Därför står ingen siffra ovan under ett frågenummer. Talet "200 av 246" hör till kategori 4 om uppföljningsdata. Att läsa det som svaret på fråga 4 om redovisning är något annat.

Vad "redovisar inte något" betyder här

Kommunernas 1 722 styckade svarsdelar innehåller 1 209 där ingenting redovisas. De rymmer tre olika fall, och de räknas här isär därför att de inte betyder samma sak.

FALLET	SVARSDELAR
Kommunen skriver själv att det inte finns. Citerat ordagrant på kommunens egen sida.	856
Vår sammanfattning av att kommunens material inte redovisar det. Vår läsning, inte kommunens ord.	248
Frågan är inte besvarad alls.	105
Summa 1 209	

Den största gruppen är kommunernas egna ord. **I 856 av de 1 209 fallen har kommunen själv skrivit att handlingen inte finns**, och den meningen står ordagrant på kommunens sida med kommunen som källa. Det är inte vår tolkning av ett tyst svar.

Vad frågorna inte frågar

Ingen av de sju frågorna handlar om hur mycket barnen faktiskt rör sig. Ingen av dem handlar om pedagogernas arbete. Och ingen av dem går att besvara med en handling vi inte begärt.

En låg siffra i listan ovan betyder därför inte att barnen i kommunen rör sig för lite. Den betyder att det inte går att veta, eftersom ingen har mätt och ingen har följt upp. Det är en annan sak, och det är den saken granskningen handlar om.

Så gick de ut, och vad som kom tillbaka

Skrivelsen gick den 26 maj 2026 till förskolenämnden eller motsvarande nämnd i samtliga 290 kommuner, med 21 dagars svarstid. Den 9 juni begärdes handlingarna ut. **251 kommuner lämnade underlag som gick att bedöma**, och 246 av dem har svar som går att stycka fråga för fråga. De styckade svaren står på varje kommuns egen sida, ordagrant.

56 av de 251 kommunerna angav ett eget diarienummer för ärendet. Där ett sådant finns står det på kommunens sida.

OM VI HAR FEL OM ER KOMMUN

Skicka handlingen som visar något annat till kommun@dna-tomorrow.se. Vi läser den, publicerar den i sin helhet och uppdaterar sidan, och rättelsen anges med datum. **En komplettering kan höja en poäng. Den sänker aldrig en poäng en kommun redan fått.**

Källor

Läroplan för förskolan, Lpfö 18, avsnitt 1, i lydelse enligt SKOLFS 2025:23. · Världshälsoorganisationen, Guidelines on physical activity, sedentary behaviour and sleep for children under 5 years of age, 2019. Rekommendationen om minst 180 minuter gäller åldrarna 1 till 4 år; för barn under ett år lyder rekommendationen annorlunda. · DNA TOMORROW Sverige, skrivelse till Sveriges kommuner, 26 maj 2026, och begäran om handlingar enligt tryckfrihetsförordningen, 9 juni 2026. Båda i föreningens akt. · Kommunernas svar och handlingar, inhämtade 26 maj till 19 augusti 2026. Varje citerad kommunmening är kontrollerad som exakt teckensträng mot kommunens originalfil.

Rättigheter. Granskningen får citeras fritt med källhänvisning till DNA TOMORROW Sverige. Tabeller, diagram och den underliggande kommundatabasen får inte återpubliceras i sin helhet eller till väsentlig del utan skriftligt medgivande. Databasen omfattas av katalogskydd enligt 49 § upphovsrättslagen. Kontakt: kommun@dna-tomorrow.se